

HOCHTIEF

NEDERLAND

CO₂ Sector- en keteninitiatieven
Conform niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder 3.1

Januari 2024

(Update door S. Gibb)

CO₂-PRESTATIELADDER

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Overzicht sector- en keteninitiatieven.....	4
2.1.	Op de hoogte zijn van sector- en/of keteninitiatieven.....	4
3.	Deelnames initiatieven 2023	8
3.1.	Passieve deelname(s) aan een sector- of keteninitiatief in 2023	8
3.2.	Actieve deelname(s) aan een sector- of keteninitiatief in 2023.....	8
4.	Deelnames initiatieven 2024	10
4.1.	Passieve en actieve deelname(s) aan een sector- of keteninitiatief in 2024.....	10
4.2.	Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt	11
4.3.	Sector- en keteninitiatieven besproken in directie HSSE-overleg	11

Datum	Versie	Opsteller
Oktober 2018	Versie 1.0	B.A. Koggel
December 2019	Reversie 2.0	J. van Huet
Februari 2021	Reversie 3.0	N. Huisman & B. Smit
Augustus 2022	Reversie 4.0	D. Posthuma
Januari 2023	Reversie 5.0	J. Beeker & D. Posthuma
Februari 2024	Reversie 6.0	S. Gibb

Eindverantwoordelijke HTI-NL: Dirk Osthus
 Eindverantwoordelijke HT PPPs: Christine Siedenburg

1. Inleiding

Het verminderen van de uitstoot van CO₂ is belangrijk voor het verminderen van het broeikas-effect. Door het broeikas-effect te verminderen kunnen problemen zoals klimaatverandering en aantasting van de natuur worden tegengegaan.

Als onderdeel van het wereldwijde concern HOCHTIEF vinden wij het belangrijk dat de CO₂-emissies van de Nederlandse tak van HOCHTIEF de komende jaren afneemt. Onder HOCHTIEF Nederland (HT NL) vallen de Nederlandse afdeling van HOCHTIEF Infrastructure GmbH (HTI-NL) en HOCHTIEF PPP Solutions Netherlands B.V (HT PPPS NL).

Wij beperken ons niet alleen tot onze eigen organisatie, maar kijken hierbij juist om ons heen. Echte verandering bereik je immers samen. Voor het behouden van ons CO₂-Prestatieladdercertificaat niveau 5 stimuleren wij onze leveranciers, partners en onderaannemers om hun CO₂-uitstoot te verminderen. Daarnaast zet HT NL zich in voor duurzaamheid en duurzame oplossingen in concrete projecten, o.a. door aansluiting bij het sector- en keteninitiatief Green Deal Duurzaam GWW 2.0 die voormalig directeur Joep van Huijstee namens HTI-NL op 17 januari 2017 ondertekend.

Dit document beschrijft de sector- en keteninitiatieven m.b.t. duurzaamheid en meer specifiek de CO₂-Prestatieladder. Door onderzoek te doen naar welke initiatieven er al in de markt zijn en door deelname aan verschillende evenementen hebben wij een overzicht gekregen van wat er op dit gebied binnen de sector gebeurt. Op basis hiervan hebben we besloten ons aan verschillende initiatieven te verbinden, al dan niet in de (nabije) toekomst. Een overzicht van de huidige sector- en/of keteninitiatieven in de Grond-, Weg-, en Waterbouwsector (GWW-sector) is te vinden in hoofdstuk 2. Op basis van de al bestaande initiatieven hebben wij er een aantal uitgekozen waaraan wij –passief dan wel actief- deelnemen. Een overzicht van deze bijeenkomsten en initiatieven is te vinden in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 beschrijven we de geplande activiteiten voor 2024.

---

2. Overzicht sector- en keteninitiatieven

Er is een inventarisatie gemaakt van initiatieven die mogelijk relevant zijn voor HT NL. Deze initiatieven dienen in ieder geval in belangrijke mate verband te houden met de projectenportefeuille van HT NL: grote en complexe infrastructurele projecten. In de volgende paragraaf wordt een overzicht gegeven van de uitkomsten van dit onderzoek.

2.1. Op de hoogte zijn van sector- en/of keteninitiatieven

Bewuste Bouwers

De missie van Bewuste Bouwers is het verbeteren van het imago van de bouw. Het instrument dat hiervoor ingezet kan worden is de gedragscode. Deelnemende bouwplaatsen committeren zich aan de vijf pijlers van de gedragscode: bewust, veilig, milieu, verzorgd en sociaal. De inhoud van de gedragscode richt zich op de dagelijkse praktijk op de bouwplaats. Van timmerman tot directie, heel het team draagt bij aan bewust bouwen. Alle bouwers kunnen zich aansluiten bij Bewuste Bouwers. Van MKB-er tot landelijk of internationaal concern, van grond-, weg- en waterbouw tot woning- en utiliteitbouw.

BREEAM-NL-methode

BREEAM-NL is sinds 2009 de certificeringsmethode voor een duurzaam gebouwde omgeving. Met deze methode kunnen projecten worden beoordeeld op integrale duurzaamheid en omvat vier keurmerken. BREEAM staat voor Building Research Establishment Environmental Assessment Method en wordt toegepast in meer dan 80 landen wereldwijd. Door de inmiddels meer dan 10 jaar ervaring wordt de prestatie door de markt op waarde geschat en worden de duurzaamheidsambities van HOCHTIEF zichtbaar en meetbaar uitgevoerd en mogelijk behaald.

CO₂-Prestatieladder niveau 5

De CO₂-Prestatieladder is een instrument dat bedrijven helpt bij het reduceren van CO₂. Binnen de bedrijfsvoering, in projecten én in de keten kan nog veel winst worden behaald in energiebesparing, het efficiënt gebruik van materialen en duurzame energie. De CO₂-Prestatieladder is daarvoor het aangewezen instrument. Dagelijks bewijst de CO₂-Prestatieladder zijn waarde voor steeds meer sectoren in het bedrijfsleven. De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is verantwoordelijk voor alle zaken die ladder betreffende: het gebruik, de doorontwikkeling, het beheer van het certificeringschema en de verbreding van deelnemende sectoren. HT NL is gecertificeerd op niveau 5.

Cumela

Cumela organiseert een aantal keren per jaar “sturen op CO₂” waarbij in groepsverband thema's als CO₂-reductie, maatregelen besproken worden, met als gezamenlijk doel het behalen van CO₂-uitstoot reductie.

De duurzame adviseurs

Het doel van De duurzame adviseurs (voorheen CO₂seminar.nl) is om bedrijven te helpen met verduurzamen. Hun motto is Data, Drive & Actie, oftewel inzicht creëren, motiveren en implementeren. Het duurzameadviesbureau geeft advies op het gebied van CO₂, MVO en energie. Daarnaast organiseren ze webinars en masterclasses en maken ze blogs en een podcast om zo kennis op een leuke manier te delen.

DuboCalc

DuboCalc is een op de levenscyclus (LCA) gebaseerde softwaretool om op kwantitatieve wijze de milieubelasting (broeikaseffect, humane toxiciteit, vermesting, verzuring, aantasting ozonlaag, ecotoxiciteit, etc.) te bepalen van het materiaalverbruik van een project. Het is een rekenprogramma voor het bepalen van het "duurzaamheidsgehalte" van aanbiedingen voor grote projecten. De MKI-waarde staat voor Milieu Kosten indicator. Dat is een indicator voor de milieubelasting van een civieltechnisch werk. Hoe lager de waarde, hoe minder milieubelasting. Met DuboCalc zijn alle milieueffecten van een materiaal vanaf de winning tot en met de sloop (dus de gehele levenscyclus) en het energiegebruik van een Grond- Weg- en Waterbouwwerk te berekenen. Vervolgens rekent DuboCalc deze effecten – én de effecten van alle andere materialen die ook in dat GWW-werk toegepast worden – om via de zogenaamde 'schaduwprijsmethode' tot één getal: de Milieu Kosten Indicator-waarde (MKI-waarde).

Dutch Green Building Council

Dit initiatief streeft naar een blijvende verduurzaming van de bebouwde omgeving. DGBC organiseert elk jaar de Dutch Green Building Week. Dit evenement streeft ernaar om elkaar te inspireren en van elkaar te leren. DGBC biedt het bedrijfsleven de mogelijkheid om via zogenoemde Groene Kamers in gesprek te gaan met politici om verduurzaming van de gebouwde omgeving ook hier prominent op de agenda te krijgen.

Duurzame Bouwplaats

De Duurzame Bouwplaats is een initiatief van VolkerWessels. Zij willen aandacht voor een duurzamere bouwplaats. Om dit te bereiken, meten we de prestaties van De Duurzame Bouwplaats aan de hand van 10 indicatoren. De Duurzame Bouwplaats draagt bij aan energiebesparing en CO₂-emissie reductie op de bouwplaats. Zo bespaart een energiezuinige keet tot 50% van de energiekosten. Dit komt overeen met 15% van de huurprijs. Ook afvalmanagement en het verminderen van het aantal transportbewegingen op de bouwplaats leveren, naast een financiële besparing, tevens een forse reducering van CO₂-emissie uitstoot op.

Duurzame Leverancier

De Duurzame Leverancier is een samenwerkingsinitiatief van ingenieurs- en adviesbureaus. Het is een platform voor organisaties die veilig en verantwoord willen ondernemen. Zij ondersteunen bedrijven, opdrachtgevers en leveranciers bij hun uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, milieu en veiligheid. Ook geven ze klankbordbijeenkomsten (webinars) over duurzaamheid en veiligheid.

Emissieloze Weg

De emissieloze weg is een concept met veertien innovaties van BAM Infra die wegen groener, stiller en schoner wilt realiseren. Deze innovaties bieden op zichzelf oplossingen voor de reductie van geluid, energieverbruik, wateroverlast en -verontreiniging en licht- en luchtvervuiling. In combinatie met elkaar bieden ze nog meer. Onderstaand in vogelvlucht de onderwerpen van de Emissie loze Weg.

Het Nieuwe Draaien (Green Deal)

Het Nieuwe Draaien is het slim toepassen van de ervaringen van het nieuwe rijden op bouwmachines. De stijl van draaien en de werkaanpak blijken een grote invloed te hebben op het brandstofverbruik. Winst valt te halen uit een slimme inzet van het benodigde vermogen, het

tijdig uitschakelen van de machines en een slimme werkaanpak en planning. Het Nieuwe Draaien is ook de naam van het initiatief van Natuur & Milieu en BMWT (Bouwmachines, Magazijninrichtingen, Wegenbouwmachines en Transportmaterieel). Natuur & Milieu heeft samen met de bedrijven een actieplan opgesteld om de winst in praktijk te brengen. De ambitie is om de aanpak in de gehele sector toe te passen.

Innovatieplatform Amsterdam Smart City (ACS)

Kern van deze samenwerking is om met het innovatieplatform ASC bedrijven, bewoners, gemeente en kennisinstellingen uit te dagen om innovatieve oplossingen en ideeën aan te dragen en toe te passen voor grootstedelijke vraagstukken.

Stichting Positieve Impact

Stichting Positieve Impact (voorheen Nederland CO2 Neutraal) heeft als doel bedrijven en organisaties te stimuleren en te ondersteunen om toe te groeien naar een klimaat neutrale onderneming. Zij willen ook bedrijven die deelnemen aan de CO₂-Prestatieladder de kans bieden om te voldoen aan de eisen 3.D.1 en 5.C.1. Deelname aan Stichting Positieve Impact betekent dat je actief deelneemt aan een initiatief en dat je deelneemt aan een CO₂ reductieprogramma. De actieve deelname aan dit initiatief wordt gevormd door het bijwonen van een bijeenkomst, het overdragen van kennis tijdens de werkgroepen en de bijeenkomsten, het onderzoeken van de haalbaarheid van de tijdens de werkgroepen en de bijeenkomsten aangedragen reductiemaatregelen en het doorvoeren van die maatregelen in het eigen bedrijf.

Manifest Duurzaam GWW 2030

Duurzaam GWW 2.0 is afgerond. Uit de evaluatie blijkt dat er op projectniveau mooie voorbeelden zijn waarbij de Aanpak Duurzaam GWW geleid heeft tot substantiële resultaten op het gebied van CO₂-reductie, materiaalgebruik en milieu-impact. De ambitie om duurzaamheid binnen de sector binnen vier jaar 'business as usual' te maken blijkt echter te hoog gegrepen. Meer partijen moeten actief gebruik gaan maken van de aanpak en de resultaten beter monitoren. Overheidsopdrachtgevers en ondernemers hebben daarom samen een vervolg op de Green Deal 2.0 ontwikkeld: het manifest Duurzaam GWW 2030. Het manifest heeft dezelfde doelstelling als de GD DGWW 2.0 voor 2020 had gesteld: 'In 2024 is duurzaamheid een integraal onderdeel van alle spoor- en GWW projecten'.

PCC-Tool

De Project Carbon Calculator (PCC) is een praktisch instrument om in samenwerking met ketenpartners de CO₂-reductiekansen te bepalen in de inkoop- en bouwphase van een bouwproject. PCC is een softwareprogramma dat kan worden gebruikt bij zowel Infra gerelateerde projecten als voor projecten in de B&U sector.

PowerBi

PowerBi is een tool van Microsoft voor het visualiseren en analyseren van bedrijfsdata. In PowerBi kan je gemakkelijk data importeren en vervolgens overzichtelijk rapporten en interactieve dashboards maken.

SmartTrackers

Met behulp van de SmartTrackers-applicatie kan de CO₂-footprint bepaald worden en maandelijks gemonitord. Ook kan de effectiviteit van maatregelen hier geanalyseerd worden. In

2018 is deze organisatie een initiatief gestart, de Club van 49. Dit initiatief organiseert meerdere bijeenkomsten per jaar en heeft als doel de uitstoot met 49% te reduceren.

SoFi Database

De SoFi Database is een online tool die toegepast kan worden met als doel om efficiënt informatie te verzamelen, opslaan en rapporteren omtrent progressie op het gebied van duurzaamheid. Deze informatie staat centraal in het internet-gebaseerde platform van HOCHTIEF Internationaal en bestaat uit een verzameling van data, ingevoerd door de verschillende HOCHTIEF entiteiten vanuit de verschillende landen in Europa, onderverdeeld in de volgende onderwerpen:

- Gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval;
- Certificeringen en registraties;
- HSSE (accidenten, personeelsinformatie, ziektemeldingen)
- Filantropische activiteiten;
- Inkopen;
- Stakeholder interacties en klanttevredenheid;
- Educaties en opleidingen;
- Klimaat- en hulpbron bescherming;
- Bouwmodellering.

SDG Nederland

SDG Nederland is een beweging/een netwerk van organisaties die zich inzetten voor de Sustainable Development Goals. Met deze 17 Sustainable Development Goals is het het doel om in 2030 een duurzame wereld voor iedereen te bereiken. SDG Nederland brengt individuen en organisaties bijeen door middel van events, katalyseert gezamenlijke acties en creëert synergie rond de doelen.

3. Deelnames initiatieven 2023

Nadat in het vorige hoofdstuk de verschillende initiatieven zijn geanalyseerd, worden in dit hoofdstuk de keuzes van sector- of keteninitiatieven beschreven. Deze deelnames zijn conform eisen van de CO₂-Prestatieladder 3.1.

3.1. Passieve deelname(s) aan een sector- of keteninitiatief in 2023

Soort	Onderwerp	Datum
Webinar	Laatste ontwikkelingen Corporate Sustainability Reporting Direct CSRD door Duurzame adviseurs	27-07-2023
Webinar	CROW: Duurzaamheid en effect op samenwerking bij kademuren	04-10-2023
Online evenement	Green BIM Awards	09-10-2023
Webinar	Raising the bar for sustainable and inclusive growth by McKinsey & Company	26-10-2023
Webinar	De essentie van B Crop: wat, waarom en hoe?	23-11-2023
Webinar	CROW: Aanpak Duurzaam Asphalt	28-11-2023
Webinar	Inspiratie om effectief intern over verduurzaming te communiceren	12-12-2023

3.2. Actieve deelname(s) aan een sector- of keteninitiatief in 2023

Soort	Onderwerp	Datum
Evenement	De Inclusieve Ruimte	19-01-2023
Evenement	Event in de week van de Circulaire Economie en Klimaat	07-02-2023
Evenement	Feestelijke mijlpalen Klimaatneutrale & Circulaire Infra door Rijkswaterstaat	28-06-2023
Evenement	SDG Action week hoofdevenement	26-09-2023
Evenement	Stichting Positieve Impact: Duurzame Marketing	10-10-2023
Evenement	Gebruikersbijeenkomst DuboCalc	12-10-2023
Evenement	InnovatieExpo 2023 georganiseerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)	02-11-2023
Online workshop	PowerBI	14-11-2023

RUG: Business Lab eindpresentatie

Gedurende een maand hebben Tobias Smit en Karel van Duijl een groep master studenten, van verschillende disciplines, begeleid aan de Universiteit Groningen. De studenten deden onderzoek naar modulaire houtbouw en hebben de resultaten hiervan gepresenteerd op 19 oktober 2023 op het kantoor in Amstelveen.

Cursus MKI, DuboCalc en Zwaartepunt berekenen

Dorinda Posthuma (HSSE-manager HTI-NL) heeft op 20 november een cursus gegeven aan 8 collega's over het opstellen van een MKI. Tijdens de presentatie vertelde Dorinda waaruit een MKI is opgebouwd en waarom een MKI nodig kan zijn voor een project. Ze liet zien hoe DuboCalc – het programma van Rijkswaterstaat waarmee je een MKI kan berekenen – eruit ziet en hoe je het moet gebruiken. Aan de hand van een paar opgaven gingen we zelf een MKI opstellen.

Onderzoek in samenwerking met Naturalis

Samen met Naturalis, een internationaal gerenommeerd biodiversiteitsonderzoeksinstituut, wordt er de komende maanden onderzocht wat het effect is van onze natuurinclusieve bermbeheermaatregelen en hoe wij dit bermbeheer mogelijk zo kunnen inrichten dat de biodiversiteit en ecosysteemdiensten nog verder bevorderd worden. Het onderzoek loopt vanaf september 2023 en de resultaten worden in januari/februari 2024 verwacht.

4. Deelnames initiatieven 2024

In dit hoofdstuk is de vooruitblik op 2024 beschreven met betrekking tot de Sector en Keteninitiatieven conform de CO₂-Prestatieladder 3.1.

4.1. Passieve en actieve deelname(s) aan een sector- of keteninitiatief in 2024

Opties voor 2024

Soort	Onderwerp	Datum
Evenement	Gamechangers Congres in de Bouw en Infra	2024
Seminar	Duurzame warmte en elektriciteit met waterstof in energiecentrales	18 januari 2024
Webinar	Nieuwe ontwikkelingen in duurzaamheidsland (De duurzame adviseurs)	23 januari 2024
Webinar	Ontwikkelingen CSRD (De duurzame adviseurs)	27 januari 2024
Lezing	De first principles van grote verandering	1 maart 2024
Evenement	Week van Circulaire economie	11 t/m 16 maart 2024
Evenement	Impact Fair	4, 5, 6 april 2024
Evenement	Green Buildings Event	11 april 2024
Evenement	HOUTBOUW beurs	14 – 16 mei 2024
Evenement	World Cleanup Day	20 september 2024

Smart Trackers

Als actieve deelname voor 2024 wordt de Smart Trackers tool volledig ingevuld. Zo is een betere monitoring mogelijk en wordt ook gebruik gemaakt van de footprint rapportage middels deze website.

Manifest Duurzaam GWW 2030

HTI-NL is tot op heden nog steeds aangesloten bij de GDD GWW 2.0. In 2021 is de naam veranderd in DGWW2030.

SoFi Database

De vereisten omtrent de data van de onderwerpen is sinds januari 2022 aangescherpt. Zo wordt ook informatie en resultaten bijgehouden en gemonitord van projecten waarbij HOCHTIEF onderdeel van uitmaakt, zonder de hoofdaannemersrol te vervullen.

DuboCalc

Voor verschillende projecten, waaronder het project Kademuur Amaliahaven te Maasvlakte, is in het jaar 2023 gebruik gemaakt van het programma Dubocalc om de milieubelasting te berekenen.

4.2. Het bedrijf heeft hiervoor een specifiek budget vrijgemaakt

HTI NL heeft voor het jaar 2024 €18.475,- begroot voor het participeren aan initiatieven, inclusief de hercertificering voor de CO₂-Prestatieladder niveau 5.

HT PPS NL heeft budget beschikbaar gesteld om te participeren aan initiatieven. Dit budget is bedraagt voor het jaar 2024 € 5000,-, inclusief de hercertificering voor de CO₂-Prestatieladder niveau 5.

4.3. Sector- en keteninitiatieven besproken in directie HSSE-overleg

Uit de interne audit en directiebeoordelingen van HTI-NL over het jaar 2023, die plaatsgevonden hebben op 22 januari 2024, blijkt dat het HSSE-team goed op weg is. Echter moet er gekeken worden naar andere manieren om CO₂ emissies te verlagen, dan alleen kijkend naar het wagenpark en kantoorartikelen. Dit zal gedaan worden via het opstellen van een scope 3 ketenanalyse met behulp van Van Houten & Partners.

Uit de interne audit en directiebeoordelingen van HT PPS NL in het jaar 2023, die plaatsgevonden hebben op 11 juli 2023, blijkt dat het CO₂-managementsysteem doeltreffend is. Het notuleren van regelmatige overleggen m.b.t. KPI's en voortgang en nadrukkelijker de eigen medewerkers en eventueel ook andere stakeholders te vragen naar individuele bijdragen/ideeën over energiebesparing zijn voorgestelde verbetermaatregelen.

Voor het jaar 2024 zijn nog geen interne audits en directiebeoordelingen beschikbaar.

